

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

09 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 107/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Подкопаєва Сергія Васильовича здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якого оголошено перерву відповідно до абзацу другої частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Подкопаєв С.В. 07 грудня 2016 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 13 грудня 2016 прийнято рішення № 145/вс-16, зокрема, про допуск Подкопаєва С.В. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Подкопаєва С.В.

Комісією 08 лютого 2017 року прийнято рішення № 17/вс-17, зокрема, про допуск Подкопаєва С.В. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Подкопаєв С.Ю. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 68,25 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Подкопаєв С.Ю. набрав 70 балів та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі - Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Подкопаєва С.В. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 12 квітня 2017 року.

Згідно з висновком Громадської ради доброчесності Подкопаєв С.В. перебував у дружніх стосунках з родиною колишнього Генерального прокурора України Пшонки В.П., дружина кандидата є його похресницею, що сприяло його кар'єрному зростанню, зокрема під час роботи в Національній академії прокуратури України, та присвоєнню кандидатові у 2010 році класних чинів.

На думку ГРД, існує висока ймовірність того, що кандидат є дійсним автором або доклав значних зусиль до написання дисертації іншої особи, а саме Пшонки А.В., сина Пшонки В.П., на тему: «Дисциплінарна відповідальність прокурорів» (автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.10 / А.В. Пшонка; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого.-Х., 2006. - 22 с.). Тема дисертації

Пшонки А.В. подібна до теми дисертації кандидата «Дисциплінарна відповідальність суддів» (дисертація канд. юрид. наук: 12.00.10 /Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х., 2003. - 185 с.).

ГРД порівняла зазначені дисертації на плагіат за допомогою програми UNPLAG, що показало наявність у дисертації Пшонки А.В. (за виключенням аналогічних посилань на джерела та цитат) 20,52% запозичень тексту з написаної раніше дисертації Кандидата, що є досить значним показником.

Під час вивчення електронного файлу автореферату Пшонки А.В., який розміщено на веб-сайті Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського, у властивостях файлів автореферату виявлено відомості: «Автор: Сергей Подкопаев», а це, на думку ГРД, означає, що файл було створено на комп'ютері, у властивостях якого зазначено як власника Сергія Подкопаєва.

Підсумовуючи висновок, Громадська рада доброчесності зауважила, що висока вірогідність наявності близьких позаслужбових стосунків з родиною Пшонки В.П, який у майбутньому може постати перед судом, вчинення кандидатом неетичних як для науковця дій та підозра у застосуванні інших, ніж власні здібності і праця, способів побудови кар'єри ставлять під сумнів здатність кандидата незалежно та неупереджено здійснювати правосуддя. Суддя Верховного Суду має бути вільним від підозр у пов'язаності із ключовими високопосадовцями колишнього президента Януковича В.Ф. з огляду на потребу зміцнення авторитету судової влади. За наведених обставин Громадська рада доброчесності вважала, що кандидат не може сприйматися як вільний від будь-якого неналежного зв'язку, упередження або впливу в очах розумного спостерігача.

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності доводів кандидат на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Подкопаєв С.В. надав усні та письмові пояснення, які було оцінено Комісією під час співбесіди.

Кандидат зазначив, що ні він, ні його дружина чи її батьки не перебували та не перебувають у дружніх стосунках з родиною колишнього Генерального прокурора України Пшонки В.П. Хрещеним батьком дружини, всупереч наведеному ГРД, є інша особа.

Пшонка В.П. обіймав посаду Генерального прокурора України з 04 листопада 2010 року по 22 лютого 2014 року, у зв'язку з чим кандидат вважав за необхідне повідомити про стан своєї кар'єри у вказаний період.

У лютому 2011 року кандидата було звільнено з посади заступника директора Інституту підготовки кадрів Національної академії прокуратури України (далі - НАПУ) та призначено на посаду нижчого рівня - професора кафедри теорії діяльності та управління в органах прокуратури. У березні 2013 року кандидат звільнився з НАПУ та перейшов на роботу до Київського міжнародного університету, який жодним чином не належить до системи прокуратури.

Із червня 2013 по березень 2014 року кандидат працював на посаді прокурора відділу, яка в Генеральній прокуратурі України вважається «рядовою» прокурорською посадою. В органах прокуратури кандидата було

підвищено по службі лише у березні 2014 року, коли Пшонка В.П. вже не перебував на посаді Генерального прокурора України.

Кандидат вказав, що всі атестовані працівники органів прокуратури та НАПУ до набрання чинності новим Законом України «Про прокуратуру», тобто до 15 липня 2015 року, періодично отримували класні чини. При цьому різниця в оплаті між класними чинами становила 5 гривень. Подкопаєв С.В. підтвердив, що у 2010 році за ініціативи керівництва НАПУ наказом в.о. Генерального прокурора України від 24 червня 2010 року № 674к в порядку заохочення йому, як і багатьом іншим працівникам прокуратури, було присвоєно черговий класний чин.

Подкопаєв С.В. зазначив, що його переїзд до міста Києва у липні 2005 року був вимушеним, не планувався та пов'язаний у першу чергу з ліквідацією у червні 2005 року філіалу Академії прокуратури України - Харківського інституту підвищення кваліфікації прокурорсько-слідчих працівників, де кандидат працював. Відповідно з квітня 2005 до березня 2013 року кандидат працював лише у структурах Академії прокуратури України.

На думку Подкопаєва С.В., природним кар'єрним зростанням є його перехід у квітні 2005 року з посади асистента кафедри Національної юридичної академії прокуратури імені Ярослава Мудрого на посаду доцента кафедри філіалу Академії прокуратури України - Харківського інституту підвищення кваліфікації прокурорсько-слідчих працівників. На посаді цього рівня Подкопаєв С.В. без будь-яких підвищень пропрацював до квітня 2008 року.

Подкопаєв С.В. зауважив, що Пшонка В.П. під час переходу кандидата з посади асистента кафедри на роботу до філіалу Академії прокуратури України у місті Харкові (квітень 2005 року) та самої Академії прокуратури України (липень 2005 року) взагалі не працював в органах прокуратури. Пшонку В.П. було обрано народним депутатом Верховної Ради України V скликання у травні 2006 року, тобто майже через один рік після переїзду кандидата до Києва.

Комісія не бере до уваги як такі, що мають характер необґрунтованих, доводи Громадської ради доброчесності про сприяння кар'єрі кандидата колишнім Генеральним прокурором України Пшонкою В.П., оскільки відповідно до пояснень кандидата, що підтверджуються записами у трудовій книжці, значного кар'єрного зростання кандидата в апараті Генеральної прокуратури України чи в інших органах прокуратури у період з 04 листопада 2010 року по 22 лютого 2014 року, коли Пшонка В.П. займав посаду Генерального прокурора України, не встановлено. З наявних матеріалів досє кандидата на посаду судді у їх сукупності також не вбачається надання йому будь-яких переваг та привілеїв, що могли б слугувати підставою для висновку про невідповідність критеріям доброчесності чи професійної етики. Не встановлено також доказів особливого характеру стосунків, що існували б між кандидатом чи членами його сім'ї та Пшонкою В.П., чи членами його сім'ї, і створювали б для кандидата сприятливі умови для професійного розвитку.

Кандидат також стверджував, що він не є автором та не докладав зусиль до написання тексту дисертації іншої особи, як стверджується у висновку ГРД.

Показник унікальності дисертаційного дослідження Пшонки А.В. «Дисциплінарна відповідальність прокурорів» (близько 80 %) є значним та таким, що як мінімум свідчить про його нетотожність дослідженню, що виконав сам кандидат за темою: «Дисциплінарна відповідальність суддів». При цьому відповідні посилання у дисертації Пшонки А.В. коректно відображені.

Електронні файли автореферату та дисертації Подкопаєва С.В. на виконання вимог пункту 26 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 1997 року № 644, пункту 4.1 Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25 грудня 2001 року № 808, ще влітку 2003 року були передані, зокрема, до Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ), а також до Вищої атестаційної комісії України. При цьому УкрІНТЕІ надає доступ до відповідних файлів за плату.

На думку кандидата, інформація у властивостях текстового файла Word - це параметр, який може бути довільно змінений будь-якою особою у будь-який час без застосування спеціальних знань чи навичок, спеціального програмного забезпечення. Записи у властивостях будь-якого електронного файла Word є технічною інформацією, яка не свідчить про авторство роботи.

Комісія не вважає доведеним факт створення кандидатом тексту дисертаційного дослідження Пшонки А.В., виходячи з такого. Подібність тем двох дисертаційних досліджень не може вважатися переконливим доказом єдиного авторства обох, оскільки під час вибору дисертаційного дослідження здобувач аналізує захищені дисертації та з метою відповідності критерію новизни обирає тематику, яка є малодослідженою. За таких обставин дійсно є можливим вибір різними особами співзвучних тем, але з різним предметом та методами дослідження. Теми дисертаційних досліджень кандидата та Пшонки А.В. вказують на те, що їх предмет є різним в силу відмінності досліджуваного предмета правового регулювання, суб'єктного складу відповідних правовідносин, застосовуваних процедур. Наявні в дисертаційному дослідженні Пшонки А.В. запозичення, зокрема з дисертаційного дослідження кандидата, належним чином оформлені як цитати.

Комісія також не може взяти до уваги доводи ГРД про те, що Подкопаєв С.В. є дійсним автором дисертаційного дослідження Пшонки А.В., оскільки він зазначений як автор у властивостях дослідженого текстового файла `Обравdvp.rtf`, що містить автореферат дисертації Пшонки А.В. і розміщений на веб-сайті Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського в архівному файлі `Обравdvp.zip`. Частина перша статті 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права» встановлює презумпцію авторства, згідно з якою за відсутності доказів іншого автором твору вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору. Автором автореферату дисертації зазначено на його титульній сторінці Пшонку А.В., що в силу наведеної презумпції суперечить твердженню про те, що дійсним автором є кандидат.

Комісія не наділена повноваженнями розглядати спори про авторське

право, але у ситуації, що розглядається, відзначає, що авторство Пшонки А.В. кандидатом не оспорується. Відомості, наведені у висновку Громадської ради доброчесності і наявні в розпорядженні Комісії, не спростовують інших варіантів створення текстового файлу, автором якого у властивостях (метаданих) зазначено Подкопаєва С.В. Зокрема, можливим є використання файлу, що містив автореферат дисертації кандидата, іншою особою без спеціальної зміни його властивостей, що потребувала б окремих дій з метаданими, зокрема, зразка або основи для створення власного твору, що є досить поширеним явищем. При цьому джерело походження файлу, враховуючи пояснення кандидата, могло перебувати поза його контролем, а передання іншій особі - відбуватися без його відома. Можливим є також самовільне зазначення кандидата автора файлу іншою особою з невстановленою метою чи використання комп'ютера кандидата іншою особою без відома Подкопаєва С.В. зі збереженням файлу під новим ім'ям. При цьому Комісія бере до уваги, що метадані текстових файлів про їх автора дійсно не є захищеними та можуть бути змінені без наявності особливих навичок чи навіть бажання користувача (у разі збереження файлу з новим ім'ям як автора зазначається особа, вказана як користувач текстового редактора) у будь-який момент доступу до них. Наведені обставини, як і ті, про які стверджує ГРД, могли мати місце до завантаження файлу на веб - сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського або принаймні до дня розміщення файлу автореферату Пшонки А.В. в архівному файлі 06ravdvr.zip (згідно з метаданими останнього - 07 лютого 2007 року). Проте наявні в розпорядженні Комісії відомості в їх сукупності за відсутності експертизи авторства не дають підстав для надання доказової переваги будь-якому з наведених варіантів створення текстового файлу із зазначенням Подкопаєва С.В. у властивостях (метаданих) як автора, а сам кандидат участь у такому створенні заперечує.

Отже, друга обставина, з якою Громадська рада доброчесності пов'язує виникнення підстав для свого висновку, а саме створення кандидатом або його суттєва участь у створенні дисертаційного дослідження Пшонки А.В., не знаходить належного та однозначного підтвердження.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Дослідивши досьє кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата, дванадцять членів Комісії з п'ятнадцяти дійшли висновку, що Подкопаєв С.В. підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Подкопаєва Сергія Васильовича таким, що за критеріями професійної етики та доброчесності підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Комісії у складі колегії завершити проведення кваліфікаційного оцінювання стосовно кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Подкопаєва Сергія Васильовича.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка